

# FAKTA.

4B/2017

express



## Statistik över skolornas internationella verksamhet läsåret 2016–2017

### BAKGRUND

Landsomfattande statistik över grundskolornas och gymnasiernas internationella verksamhet insamlades för fjärde gången våren 2017. Genom enkäten kartlades elevernas, studerandenas, lärarnas och den övriga personalens utlandsperioder samt internationalism på hemmaplan, dvs. skolornas internationella verksamhet i hemlandet.

Elevernas och de studerandes utlandsperioder har i statistiken indelats i elevutbytesverksamhet, där perioderna är mellan sex månader och ett helt läsår långa, och i andra utlandsperioder i anslutning till skolarbetet, vilket avser resor, utbyte, besök och lägerskolor utomlands.

Det är typiskt att elevernas och de studerandes samt skolans personals andra utomlandsperioder än sådana som ingår i elevutbytesverksamheten är en del av ett större internationellt samarbetsprojekt; de räcker i medeltal mindre än 15 dygn. Elevutbytesverksamheten är koncentrerad till gymnasierna.

Enkäten besvarades av 39 procent av grundskolorna och 62 procent av gymnasierna. Den besvarades av sammanlagt 1 302 skolor; 1 045 grundskolor och 257 gymnasier. Svvarsaktiviteten har ökat jämfört med året innan, eftersom 24 procent av grundskolorna och 47 procent av gymnasierna besvarade enkäten 2016.

I de skolor som svarade genomfördes under läsåret 2016–2017 sammanlagt 1 449 internationella projekt. Totalt åkte 9 552 elever och studerande samt 2 640 representanter för personalen utomlands. Det kom 4 726 elever och studerande samt 3 541 personalrepresentanter till skolorna från utlandet.

Siffrorna behandlas som ett sampel, dvs. de utlandsperioder som skolorna rapporterat ställs i relation till samtliga skolors totala elevantal enligt den årliga svarsprocenten. Antagandet är att de skolor som svarat utgör ett representativt urval av alla skolor. Detta kan anses motiverat, eftersom man vet att många skolor som är aktiva inom den internationella verksamheten lämnade enkäten obesvarad.



## I EN TREDJEDEL AV GRUNDSKOLORNA GENOMFÖRS MOBILITETSPERIODER

I 33 procent av de grundskolor som besvarade enkäten genomfördes mobilitetsperioder.

Mest mobilitetsperioder genomfördes av lärarna och skolans övriga personal. Av de grundskolor som besvarat enkäten hade nästan två tredjedelar, dvs. 62 procent, skickat sin egen personal på mobilitetsperioder och 41 procent mottagit personal från sina samarbetskolor från utlandet. På motsvarande sätt hade 36 procent av dem som svarade skickat elever utomlands och 27 procent tagit emot elever från utlandet.

I de grundskolor som rapporterat utlandsperioder för lärare och annan personal åkte i medeltal fem personalrepresentanter utomlands. Från de skolor som skickat ut elever åkte i medeltal 21 elever, vilket i stort sett motsvarar elevantalet i en klass.

*Gymnasier genomförde flera utlandsperioder i anslutning till internationella projekt än året innan. Läsåret 2016–2017 skickade 86 procent av gymnasierna och 92 procent sin personal utomlands, cirka hälften tog emot besökare från utlandet.*

## DRYGT TVÅ TREDJEDELAR AV GYMNASIERNA RAPPORTERAR MOBILITETSPERIODER

Det genomförs fler mobilitetsperioder i gymnasierna än i grundskolorna: av de gymnasier som besvarade enkäten hade 70 procent mobilitetsperioder. Av dem hade 34 procent skickat ut och 41 procent tagit emot utbyteselever. I medeltal åkte elva utbyteselever från gymnasierna och sex utbyteselever togs emot. Antalet utbyteselever har minskat något jämfört med föregående läsår, vilket eventuellt beror på att priserna stigit då elevutbytesverksamheten blivit skattebelagd.

Däremot genomfördes flera andra utlandsperioder i anslutning till skolarbetet än året innan. Av de gymnasier som deltog i internationella projekt skickade 86 procent ut studerande på andra utlandsperioder och hälften tog emot studerande. Antalet avresande var i medeltal 42 och inkommande 29 per gymnasium.

Nästan alla, dvs. 92 procent av de gymnasier som deltog i internationella projekt skickade sina lärare och sin övriga personal utomlands. Antalet avresande var i medeltal åtta per gymnasium. Över hälften av gymnasierna tog på motsvarande sätt emot personalbesökare från utlandet. I medeltal kom det 14 besökare till ett gymnasium.

*I grundskolorna är det framförallt lärare och annan personal som åker utomlands.*

## ALLT MER MOBILITET BLAND GYMNASIE-ELEVERNA

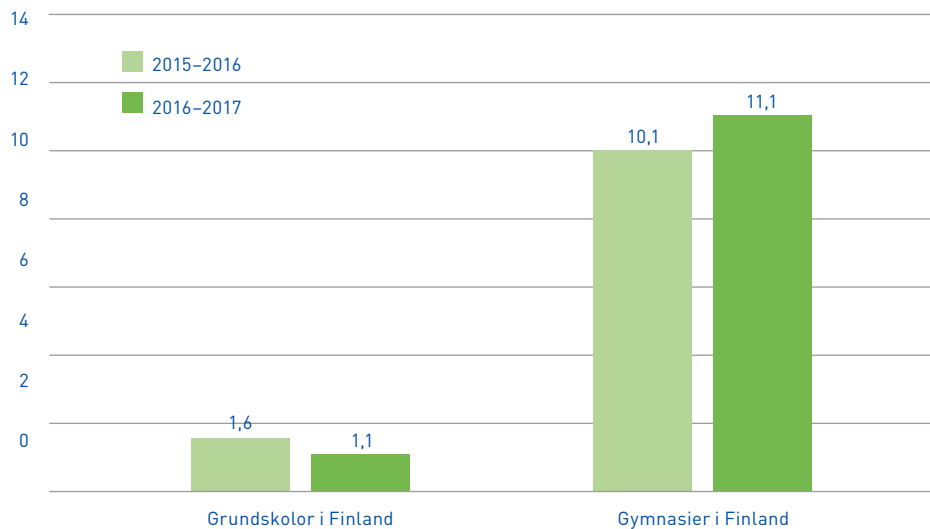
Läsåret 2016–2017 åkte var nionde gymnasist på en utlandsperiod, dvs. 11 procent av alla gymnasieelever. Denna andel har fått då antalet avresande ställts i relation till antalet elever i alla gymnasier som är med i statistiken. Andelen avresande har stigit något jämfört med föregående läsår.

Antalet mobilitetsperioder för grundskolelever är i proportion färre, vilket är naturligt eftersom i det totala elevantalet ingår alla grundskolelever, ända från de små eleverna på första klassen. Antalet som varit på en utlandsperiod var kring en procent, dvs. var hundra elev åkte utomlands. Internationalisering hemma spelar en större roll i grundskolorna.

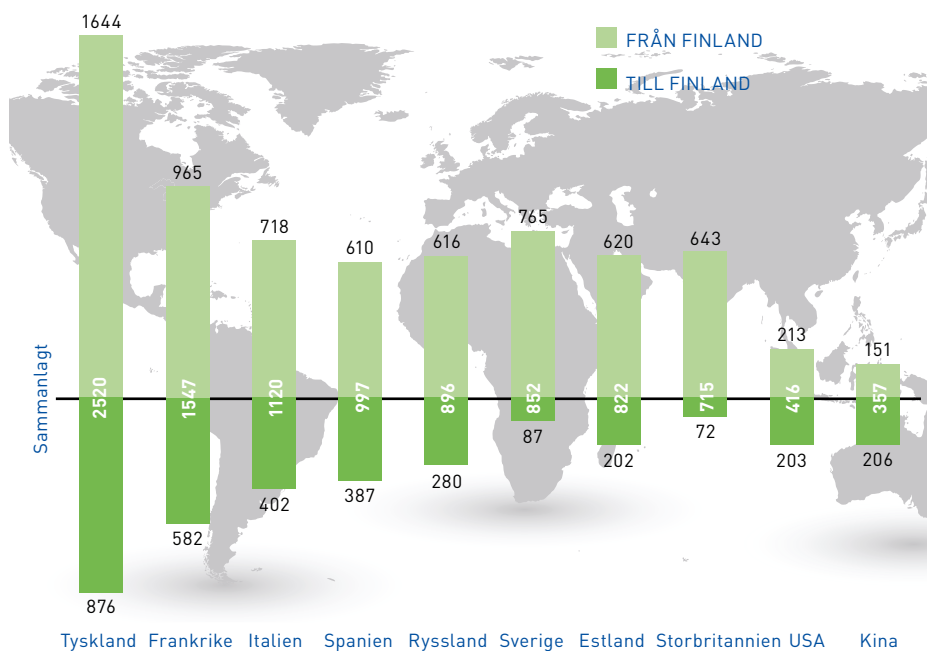
Både i grundskolor och gymnasier är merparten av de elever och studerande som åker på en utlandsperiod flickor.

		Antalet gymnasier	% av gymnasierna som har mobilitetsperioder	Mobilitetsperioder i medeltal/gymnasium
FRÅN FINLAND	Utbyteselever	62	34	11
	Övrig studerandemobilitet	154	86	42
	Lärare	165	92	8
TILL FINLAND	Utbyteselever	73	41	6
	Övrig studerandemobilitet	93	52	29
	Lärare	97	54	14

TABELL 1. Mobilitetsperioder i gymnasierna under läsåret 2016–2017



FIGUR 1. Mobilitetsperioder i grundskolor och gymnasier i relation till elevantalen i de skolor som är med i statistiken (%)



FIGUR 2. De 10 vanligaste partnerländerna i mobilitetsperioderna för elever och studerande under läsåret 2016–2017

	Elever som åkt utomlands	%	Elever som kommer från utlandet	%	Lärare och övrig personal som åkt utomlands	%	Lärare och övrig personal som kommer från utlandet	%
Asien	340	3,6	455	9,6	84	3,2	900	25,4
Afrika	8	0,1	5	0,1	12	0,5	7	0,2
Europa	8895	93,1	3974	84,1	2504	94,8	2356	66,5
Latinamerika och Karibien	30	0,3	44	0,9	2	0,1	94	2,7
Nordamerika	257	2,7	230	4,9	38	1,4	175	4,9
Oceanien	22	0,2	18	0,4	0	0,0	9	0,3
<b>Sammanlagt</b>	<b>9552</b>	<b>100,0</b>	<b>4726</b>	<b>100,0</b>	<b>2640</b>	<b>100,0</b>	<b>3541</b>	<b>100,0</b>

TABELL 2. Utlandsperioder per världsdelen läsåret 2016–2017

*I grundskolorna är den synligaste formen av internationalisering olika typer av internationalisering hemma.*

## DET VANLIGASTE SAMARBETSLANDET ÄR ÅR EFTER ÅR TYSKLAND

Tyskland är det vanligaste samarbetslandet både i internationella projekt och i mobilitetsperioder som genomförts inom ramen för elevutbytesverksamhet. På andra plats kommer Frankrike och på tredje plats Italien. Många utbyteselever åker också till Förenta staterna och därifrån kommer också många. Kina finns också med bland de tio populäraste partnerländerna. Listan över de populäraste länderna har varit nästan oförändrad i flera år.

Det kommer allt fler asiatiska lärarbesök till de finländska skolorna. I övrigt är utlandsperioderna i grundskolor och gymnasier mycket Europacentrerade, i synnerhet då man granskar de länder dit man åker utomlands från Finland.

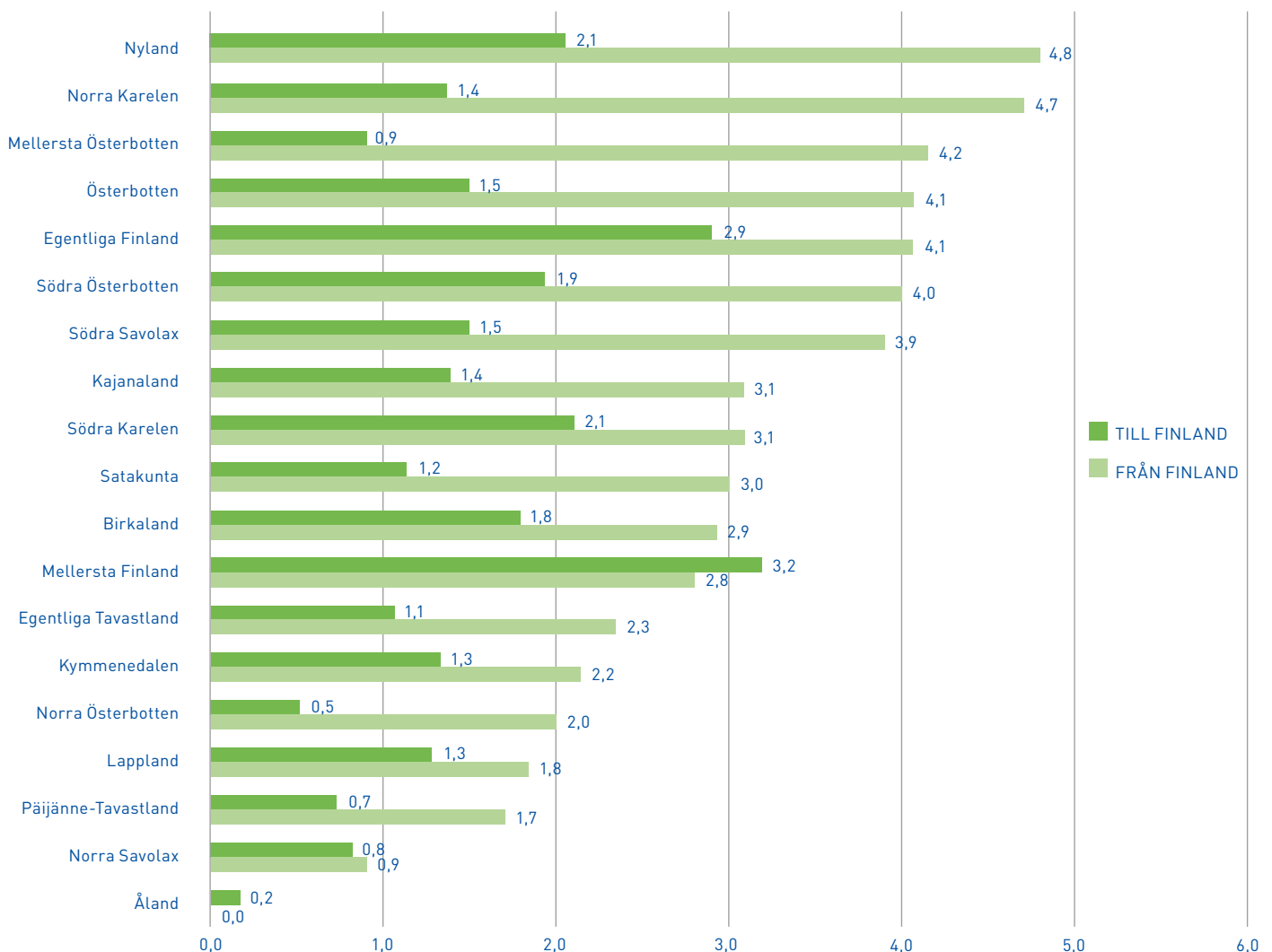
## AKTIVAST BLAND LANDSKAPEN ÄR NYLAND OCH NORRA KARELEN

De landskap som aktivast sänder sina grundskole- och gymnasieelever på utlandsperioder var läsåret 2016–2017 Nyland och norra Karelen. Detta framgår man ställer antalet som varit på en utlandsperiod i relation till det totala elevantalet i landskapet.

Mellersta Finland var det enda landskap dit det kom flera elever och studerande på en mobilitetsperiod än det åkte ut.



*Mellersta Finland är det enda av landskapen dit det kom flera på mobilitetsperiod än det åkte ut.*



FIGUR 3. Elev- och studerandemobiliteten i relation till skolornas totala elevantal enligt svarsprocenten per landskap läsåret 2016–2017, %

## ELEV- OCH STUDERANDE-MOBILITETEN FINANSIERAS UR MÅNGA OLIKA KÄLLOR

Två tredjedelar, dvs. nästan 67 procent av elevernas och de studerandes mobilitetsperioder fick extern finansiering. Den vanligaste finansiären var EU-programmet Erasmus+, med vars hjälp 33 procent av grundskolornas och gymnasiernas projekt genomfördes. Siffrorna är i stort sett oförändrade jämfört med föregående läsår.

Liksom under tidigare statistikperioder var föräldrarnas andel viktig för finansieringen av elevernas utlandsperioder. I allmänhet kompletterar deras bidrag annan extern finansiering. Betydelsen av föräldrarnas finansiering var denna gång särskilt viktig för gymnasieeleverna, medan föräldrarnas andel minskade i grundskolorna och Erasmus+-programmets andel ökade.

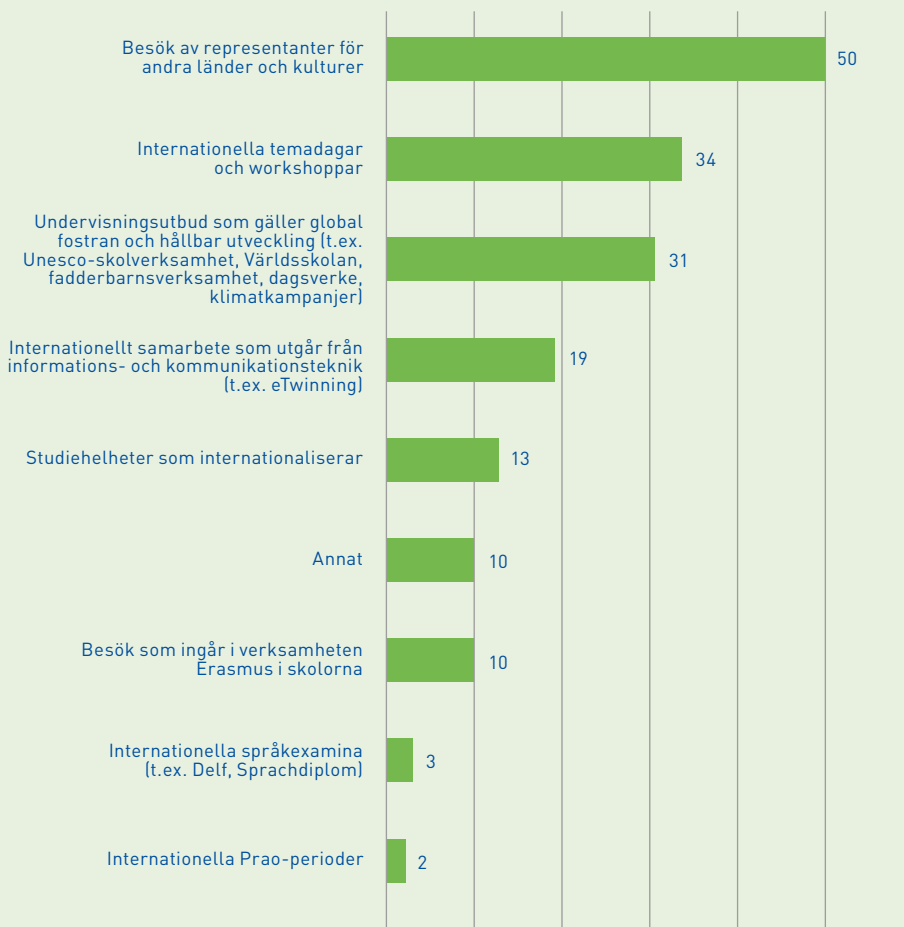
Övriga externa finansieringskällor var olika stiftelser och föreningar.



*Den viktigaste externa finansiären av elev- och studerandemobiliteten var EU:s Erasmus+-program.*

Finansiering	Antalet mobilitetsprojekt i grundskolor		Antalet mobilitetsprojekt i gymnasier		Antalet mobilitetsprojekt alla	
		%		%		%
Erasmus+	299	49,1	172	20,5	471	32,5
Nordplus Junior	8	1,3	12	1,4	20	1,4
Annan nordisk finansiering	2	0,3	12	1,4	14	1,0
Utbildningsstyrelsen	14	2,3	29	3,5	43	3,0
Utbildningsarrangör/kommun	22	3,6	21	2,5	43	3,0
Regionförvaltningsverk	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Utbytesstudentorganisationer (till exempel YFU, AFS, Rotary ry.)	0	0,0	65	7,7	66	4,6
Föräldrar	35	5,7	117	13,9	152	10,5
Annan finansiär, vilken?	50	8,2	112	13,3	173	11,9
Ingen extern finansiering	179	29,4	300	35,7	467	32,2
<b>Sammanlagt</b>	<b>609</b>	<b>100,0</b>	<b>840</b>	<b>100,0</b>	<b>1449</b>	<b>100,0</b>

TABELL 3. Fördelningen av finansieringen av elevernas och de studerandes utlandsperioder läsåret 2016–2017



FIGUR 4. Olika former av heminternationalisering i skolorna, %

## INTERNATIONALISERINGEN I SKOLORNA TAR SIG MÅNGA FORMER

På den del av enkäten som gällde heminternationalisering svarade 67 procent av de skolor som var med i statistiken läsåret 2016–2017. Svaren visar att skolorna förutom utlandsperioder också har många olika former av internationell verksamhet. Särskilt i grundskolorna spelar heminternationaliseringen en central roll.

Den vanligaste formen av heminternationalisering är gäster som representerar andra länder och kulturer. Hälften av skolorna tog emot sådana besökare. En tredjedel hade ordnat internationella temadagar och workshoppar eller erbjudit undervisning i anknytning till global fostran och hållbar utveckling.

Andra former av heminternationalisering var t.ex. lägerskolor och olika besök som klasserna gjorde.

Av de skolor som bedrivit verksamhet som kan räknas som heminternationalisering hade en fjärdedel, dvs. 26 %, deltagit också i internationella projekt, vilka oftast var Erasmus+-projekt. Var tionde skola deltar i internationella organisationers, t.ex. Unicefs, Unescos och Plan Internationals verksamhet.

*Utbildningsstyrelsen är ett ämbetsverk som verkar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och ansvarar för att utveckla utbildningen, småbarnspedagogiken och det livslånga lärandet samt för att främja internationalisering.*